

ΕΘΝΙΚΟΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΛΟΙΜΩΞΗ ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΟΥ COVID-19 ΑΠΟ ΝΕΟ ΣΤΕΛΕΧΟΣ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ SARS-CoV-2

Οδηγίες για προσωπικό λιμενων

Ο ιός SARS-CoV-2 ανιχνεύθηκε πρώτη φορά το Δεκέμβριο του 2019 στην περιοχή Γιουχάν της Κίνας και έκτοτε έως σήμερα έχει διασπαρεί σε πολλές χώρες σε όλο τον κόσμο. Αποτελεί ένα νέο στέλεχος κορωνοϊού, που μέχρι τότε δεν είχε απομονωθεί στον άνθρωπο, και η λοίμωξη αναπνευστικού που προκαλεί ονομάστηκε COVID-19.

Ποιος είναι ο τρόπος μετάδοσης;

Ο ιός μεταδίδεται από άνθρωπο σε άνθρωπο κυρίως μέσω του αναπνευστικού με σταγονίδια από το φτέρνισμα, το βήχα ή την ομιλία. Επίσης, μπορεί να μεταδοθεί μέσω επαφής με επιφάνειες πρόσφατα μολυσμένες με σταγονίδια, αν δεν τηρούνται τα μέτρα υγιεινής των χεριών.

Πότε μια περίπτωση της νόσου θεωρείται περισσότερο μεταδοτική;

Ένα περιστατικό θεωρείται περισσότερο μεταδοτικό όταν εμφανίζει συμπτώματα, αλλά δυνητικά θα μπορούσε να μεταδίδει τη λοίμωξη και 1-4 ημέρες πριν την εκδήλωση συμπτωμάτων. Η κύρια μετάδοση συμβαίνει κατά την συμπτωματική φάση. Το περιστατικό θεωρείται ότι δεν είναι πλέον μεταδοτικό ένα 24ωρο μετά την αποδρομή των συμπτωμάτων.

Ποια είναι τα συμπτώματα της COVID-19 λοίμωξης;

Τα κύρια συμπτώματα της νόσου περιλαμβάνουν τα κατωτέρω: Πυρετός, ξηρός βήχας και καταβολή. Μερικοί εμφανίζουν πονόλαιμο, αρθραλγίες / μυαλγίες και ρινική συμφόρηση. Τα συμπτώματα είναι συνήθως ήπια και περίπου το 80% των ασθενών αναρρώνουν χωρίς ανάγκη ειδικής θεραπείας.

Ποιοι ασθενείς κινδυνεύουν περισσότερο να εμφανίσουν σοβαρή νόσο;

Μερικοί ασθενείς εμφανίζουν δύσπνοια (δυσκολία στην αναπνοή) και πιθανώς πνευμονία, που χρειάζεται νοσηλεία σε νοσοκομείο. Τα άτομα, που ανήκουν σε ομάδα υψηλού κινδύνου (π.χ. ηλικιωμένοι, καρδιοπαθείς, άτομα με σακχαρώδη διαβήτη, ηπατοπάθειες ή πνευμονοπάθειες), είναι πιθανότερο να εμφανίσουν σοβαρή νόσο.

Πόσο καιρό επιβιώνει ο SARS CoV-2 στην επιφάνεια;

Σύμφωνα με τα σημερινά δεδομένα η διάρκεια επιβίωσης του SARS CoV-2 σε επιφάνειες δεν έχει τεκμηριωθεί. Ωστόσο φαίνεται να συμπεριφέρεται όπως και άλλοι κορωνοϊοί. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα μελετών οι κορωνοϊοί μπορεί να παραμένουν στις επιφάνειες για μερικές ώρες ή μέχρι αρκετές ημέρες. Αυτό μπορεί να επηρεαστεί από παράγοντες όπως ο τύπος της επιφάνειας, η θερμοκρασία ή η υγρασία του περιβάλλοντος. Εάν υπάρχει υποψία ότι μια επιφάνεια μπορεί να είναι μολυσμένη, τότε πρέπει να καθαρίζεται με απλό απολυμαντικό και στη συνέχεια τα χέρια να καθαρίζονται με αλκοολούχο διάλυμα ή να πλένονται καλά με σαπούνι και νερό. Να αποφεύγεται η επαφή με τα μάτια, το στόμα ή τη μύτη.

Είναι ασφαλή τα πακέτα από οποιαδήποτε περιοχή όπου έχουν αναφερθεί κρούσματα COVID-19;

Ναι. Η πιθανότητα να μολυνθούν εμπορεύματα από ασθενή με COVID-19 είναι χαμηλή καθώς και ο κίνδυνος μόλυνσης με SARS CoV-2 από ένα πακέτο που έχει μεταφερθεί, ή που ταξίδεψε και έχει εκτεθεί σε διαφορετικές συνθήκες και θερμοκρασία είναι επίσης χαμηλός.

Εκπαίδευση και ευαισθητοποίηση του προσωπικού στο λιμάνι

Ενίσχυση της ευαισθητοποίησης για την ανίχνευση περιστατικών

- Οι λιμενικές αρχές θα πρέπει να ενημερώνονται σχετικά με την επιδημία του COVID-19. Επιπλέον, πρέπει να παρέχουν κατάρτιση και καθοδήγηση στο προσωπικό για την αναγνώριση των σημείων και συμπτωμάτων της οξείας αναπνευστικής λοίμωξης (ARI): πυρετός και αιφνίδια εμφάνιση αναπνευστικής λοίμωξης με ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα συμπτώματα: δύσπνοια ή βήχα.
- Το προσωπικό θα πρέπει να εκπαιδεύεται σχετικά με τις διαδικασίες που πρέπει να ακολουθούνται όταν ένας ταξιδιώτης εμφανίζει σημεία και συμπτώματα συμβατά με οξεία αναπνευστική λοίμωξη, για την παροχή βοήθειας και για σωστή επιλογή και χρήση των Μέτρων Ατομικής Προστασίας (ΜΑΠ).
- Το προσωπικό θα πρέπει να μπορεί να αναγνωρίζει τα συμπτώματα, να παρέχει βοήθεια και να ενημερώνει την αρμόδια αρχή στο λιμάνι.
- Πληροφορίες σχετικά με τα συμπτώματα, τα μέτρα πρόληψης και τι πρέπει να κάνει κανείς όταν έχει τα συμπτώματα, πρέπει να εμφανίζονται στο λιμάνι.

Πώς μπορούμε να μειώσουμε τον κίνδυνο μετάδοσης COVID-19 στο λιμάνι;

- Πριν το ταξίδι ενημέρωση και ευαισθητοποίηση των επιβατών και του προσωπικού για τα συμπτώματα της λοίμωξης COVID-19 και τα μέτρα πρόληψης.

- Πριν την επιβίβαση παροχή πληροφορίας σχετικά με τα συμπτώματα της λοίμωξης και τα μέτρα πρόληψης σε επιβάτες και προσωπικό π.χ. με ενημερωτικά φυλλάδια, προβολή ενημερωτικών σποτ, ηχητικών μηνυμάτων κλπ.
- Κατά τη διάρκεια του ταξιδιού συνεχής ενημέρωση σε επιβάτες και στο προσωπικό για τα συμπτώματα της λοίμωξης, μέτρα πρόληψης και ενέργειες (αναφορά στο προσωπικό) σε περίπτωση που εμφανίσουν συμπτώματα.

Γενικά μέτρα πρόληψης μετάδοσης λοιμώξεων

Συστήνεται σε όλους τους κλειστούς χώρους καλός εξαερισμός, καθώς και εύκολη πρόσβαση σε τρεχούμενο νερό και σαπούνι, ώστε να τηρούνται οι κανόνες υγιεινής.

1. Πρώτη γραμμή άμυνας κατά των λοιμώξεων είναι η προσεκτική **υγιεινή των χεριών**. Συνιστάται συχνό πλύσιμο των χεριών με σαπούνι και νερό. Αν τα χέρια δεν είναι εμφανώς λερωμένα, μπορεί να χρησιμοποιηθεί εναλλακτικά αλκοολούχο διάλυμα (πχ οινόπνευμα 70°C). Η χρήση γαντιών δεν υποκαθιστά το πλύσιμο των χεριών.

Τα χέρια πρέπει να πλένονται:

- Μετά κάθε άμεση επαφή με ασθενή ή σωματικά υγρά ασθενή (πχ σάλια)
 - Μετά από επαφή με αντικείμενα που έχουν έρθει σε επαφή με αναπνευστικές ή εκκρίσεις ασθενή (π.χ. χαρτομάντηλα)
 - Πριν τα χέρια αγγίξουν το πρόσωπο, πχ πριν την κατανάλωση φαγητού ή ποτού
2. Σχολαστική τήρηση των **μέτρων υγιεινής** όπως:
 - κάλυψη του στόματος και της μύτης με χαρτομάντηλο κατά το βήχα ή φτέρνισμα
 - αποφυγή επαφής των χεριών με στόμα, μύτη ή μάτια για πρόληψη διασποράς μικροβίων
 3. **Αποφυγή κάθε μη απαραίτητης στενής επαφής** (απόσταση 1-2 μέτρα) με ασθενείς που έχουν συμπτώματα λοίμωξης αναπνευστικού.

Πώς ορίζεται η στενή επαφή (υψηλός κίνδυνος έκθεσης) με κρούσμα COVID-19 στο λιμάνι;

1. Επαφή με το κρούσμα σε απόσταση μικρότερη από 2 μέτρα για διάρκεια περισσότερο από 15 λεπτά
2. Άτομα με επαφή «πρόσωπο με πρόσωπο» με συμπτωματικό άτομο (πχ γεύμα στο ίδιο τραπέζι)
3. Επαγγελματίας υγείας ή άλλο άτομο που παρέχει φροντίδα στο ύποπτο κρούσμα

Σε περίπτωση εντοπισμού ύποπτου κρούσματος COVID-19 σε λιμάνι ο ασθενής χρειάζεται να οδηγηθεί άμεσα σε χώρο απομόνωσης για συνέντευξη και για να αξιολογηθεί από ιατρό.

- Εφόσον ο ιατρός διαπιστώσει ότι πράγματι πρόκειται για ύποπτο κρούσμα, χρειάζεται να επικοινωνήσει άμεσα με τον ΕΟΔΥ στα τηλέφωνα 210 5212054, 1135 (όλο το 24ωρο), ώστε να συντονιστεί η μεταφορά του ασθενούς στο νοσοκομείο υποδοχής για περαιτέρω εκτίμηση.
- Το Σχέδιο Αντιμετώπισης Καταστάσεων Έκτακτης Ανάγκης σε περίπτωση κρούσματος μεταδοτικού νοσήματος του λιμανιού πρέπει να ενεργοποιείται, όταν εντοπιστεί εργαζόμενος ή επιβάτης με συμπτώματα COVID-19.
- Εάν δεν υπάρχει χώρος παροχής υπηρεσιών υγείας, να έχουν προκαθορισθεί στο Σχέδιο Αντιμετώπισης Καταστάσεων Έκτακτης Ανάγκης σε περίπτωση κρούσματος μεταδοτικού νοσήματος του λιμανιού, οι ενέργειες για την άμεση μεταφορά του ασθενή μέσω ΕΚΑΒ στα νοσοκομεία αναφοράς. Η μεταφορά του ασθενή πρέπει να γίνεται χωρίς να έρχεται σε επαφή με παρευρισκόμενους του λιμανιού από εκπαιδευμένο προσωπικό το οποίο να γνωρίζει με ποιον θα επικοινωνήσει σε περίπτωση ύποπτου κρούσματος COVID-19.

Καθαριότητα και απολύμανση χώρων με μεγάλη διέλευση επιβατών

1. Απαιτείται καθημερινά συχνός καθαρισμός και απολύμανση των επιφανειών, που αγγίζονται συχνά από διερχόμενα άτομα, όπως πόμολα, επιφάνειες της τουαλέτας κλπ, καθώς και έκτακτος καθαρισμός, όταν οι επιφάνειες λερωθούν από βιολογικά υγρά.
2. Το προσωπικό καθαριότητας συνιστάται να χρησιμοποιεί μέτρα ατομικής προστασίας σύμφωνα με τις οδηγίες του ΕΟΔΥ (επισυνάπτονται). Για όσο χρόνο εργάζεται, το προσωπικό καθαριότητας δεν πρέπει να αγγίζει με τα χέρια του το στόμα, τη μύτη ή τα μάτια του, να καπνίζει ή να τρώει.
3. Ο καθαρισμός των επιφανειών συνιστάται να γίνεται με απολυμαντικό με αντιϊκή δράση. Αποτελεσματικά απολυμαντικά είναι το διάλυμα υποχλωριώδους νατρίου σε διάλυση τουλάχιστον 1:50 ή 1:10 αν οι επιφάνειες είναι εμφανώς λερωμένες με βιολογικά υγρά.

Πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα, ώστε να υπάρχει σε προσβάσιμα σημεία από το προσωπικό επαρκές αναλώσιμο υλικό για την πρόληψη των λοιμώξεων:

- ❖ σαπούνι και νερό ή αλκοολούχο διάλυμα καθαρισμού χεριών
- ❖ θερμόμετρα
- ❖ χαρτομάντηλα
- ❖ απλές χειρουργικές μάσκες
- ❖ γάντια μιας χρήσης
- ❖ σακούλες απορριμμάτων
- ❖ υγρά καθαρισμού επιφανειών

Η ενημέρωση του προσωπικού συμβάλλει στην οργανωμένη και ψύχραιμη αντιμετώπιση και στην αποφυγή δημιουργίας καταστάσεων πανικού. Ο έγκαιρος σχεδιασμός και η αποτελεσματική πρόληψη και ενημέρωση θα διασφαλίσει την υγεία του προσωπικού, αλλά και την διατήρηση της εύρυθμης λειτουργίας των υπηρεσιών του νοσοκομείου. Η συνεργασία με τον ΕΟΔΥ είναι σημαντική τόσο για την προετοιμασία των μέτρων πρόληψης όσο και για τις απαραίτητες ενέργειες και παροχή πληροφοριών σε περίπτωση κρούσματος.

Τονίζεται ότι, καθώς η επιδημία εξελίσσεται, οι οδηγίες ενδέχεται να τροποποιηθούν.

Για οποιαδήποτε διευκρίνιση, απευθυνθείτε στον ΕΟΔΥ στα τηλέφωνα 210 5212054, 1135 (όλο το 24ωρο)